

Огляд стану здійснення правосуддя місцевими загальними судами міста Харкова та Харківської області за 1 півріччя 2018 року

Відповідно до Закону України "Про судоустрій і статус суддів", Положення про Територіальні управління Державної судової адміністрації України та на виконання плану роботи Територіального управління Державної судової адміністрації України у Харківській області (далі – територіальне управління), відділом організаційного забезпечення діяльності судів та судової статистики (далі – відділ) проаналізовано статистичні дані роботи місцевих загальних судів міста Харкова та Харківської області за 1 півріччя 2018 року.

Діяльність судів загальної юрисдикції здійснювалася відповідно до конституційних засад судочинства і була спрямована на забезпечення захисту прав громадян, інтересів суспільства і держави та підвищення ефективності функціонування незалежного і неупередженого суду.

Наказом Державної судової адміністрації України № 325 від 23.06.2018 «Про затвердження річних форм звітів щодо здійснення правосуддя місцевими та апеляційними судами» статистичні звіти за формами № 1 «Про розгляд справ у порядку кримінального судочинства» (за КПК України в редакції 1960 року) та № 1-1 «Про розгляд матеріалів кримінального провадження» скасовані.

З метою проведення огляду даних, територіальним управлінням вивчено надані статистичні дані зі звітів за формою 1-мзс «Звіт місцевих загальних судів про розгляд судових справ» за 1 півріччя 2018 року.

В провадженні судів міста Харкова та Харківської області в 1 півріччі 2018 року, з урахуванням залишку нерозглянутих справ на початок звітного періоду, знаходилося:

- кримінальних проваджень, справ та матеріалів – 48207;
- справ і матеріалів цивільного судочинства – 53706;
- справ і матеріалів адміністративного судочинства – 2801;
- справ і матеріалів про адміністративні правопорушення – 25754.

В порівнянні з попереднім звітним періодом, в 1 півріччі 2018 року значно збільшилась кількість надходження проваджень (справ) та матеріалів в порядку кримінального судочинства (з урахування кримінальних справ за КПК України 1960 року та справ кримінального провадження за КПК України 2012 року) на 9528 справ, або на 23,53 % (в 1 півріччі 2017 року в провадження судів надійшло 31265 справ, матеріалів та проваджень).

Показники надходження справ про адміністративні правопорушення в 1 півріччя 2018 року практично дорівнюють показникам надходження справ у 1 півріччі 2017 року (1 півріччя 2017 року – 23576 справ, 1 півріччя 2018 року – 23447 справ).

Збільшилась кількість надходження справ в порядку цивільного судочинства – на 3568 справ та матеріалів, або на 9,2 %.

Кількість надходження справ у порядку адміністративного судочинства значно зменшилась – на 950 справ та матеріалів, або на 36,5 %.

Динаміку надходження справ і матеріалів, що надійшли до судів міста Харкова та Харківської області за видами судочинства, наведено в таблиці.

Таблиця 1

Надійшло до місцевих судів міста Харкова та Харківської області	1 півріччя 2017 року	1 півріччя 2018 року	Динаміка %
Кримінальних проваджень, справ та матеріалів (за КПК 1960 та 2012 років):	31265	40793	+ 23,4%
Справ і матеріалів цивільного судочинства	35073	38641	-34,3%
Справ і матеріалів адміністративного судочинства	2606	1656	+ 22,1 %
Справ і матеріалів справ про адміністративні правопорушення	23576	23447	+ 7,7 %

Розгляд місцевими загальними судами справ у порядку кримінального судочинства (за КПК України 1960 та 2012 років)

В провадженні судів протягом 1 півріччя 2018 року на розгляді знаходилося 10629 кримінальних справи та справ кримінального провадження (з урахування залишку на початок звітної періоду), що на 1433 справ і матеріалів більше ніж за той самий звітній період 2017 року. з них:

- справ кримінального провадження – 10357 (1 півріччя 2017 року – 8817 справ);
- кримінальних справ (КПК України 1960 року) – 272 (1 півріччя 2017 року – 379 справ).

В 1 півріччі 2017 року місцевими загальними судами було розглянуто справ кримінального провадження 3861 та 104 кримінальні справи (за КПК України 1960 року), що на 11 кримінальних проваджень та на 65 кримінальних справ (за КПК України 1960 року) більше ніж у 1 півріччі 2018 року, оскільки,

в 1 півріччі 2018 року місцевими загальними судами було розглянуто 3850 кримінальних проваджень та 39 кримінальних справ (за КПК України за 1960 рік).

Залишок нерозглянутих справ та матеріалів кримінального судочинства на кінець 1 півріччя 2018 року становив 9364, що на 1894 більше ніж за аналогічний період 2017 року, та становить 19,4 % від загальної кількості справ та матеріалів, які перебували в провадженні суду.

Але ж збільшилось і надходження до місцевих загальних судів справ та матеріалів кримінального судочинства. Якщо за 1 півріччя 2017 року до місцевих загальних судів надійшло усього 31265 справ та матеріалів кримінального судочинства, то за 1 півріччя 2018 року цей показник збільшився на 1894, й становив 40793 справ та матеріалів кримінального судочинства.

Кількість справ, в яких зупинено провадження за 1 півріччі 2018 року становила 881, або 13,4 % від загального залишку нерозглянутих справ та матеріалів.

Кількість справ, в яких провадження на кінець 1 півріччя 2018 року не зупинено становила 6056, із них не розглянуто в строк:

- понад 6 місяців до 1 року – 1167 справ та матеріалів, або 17,8 % від загального залишку нерозглянутих справ та матеріалів;
- понад 1 рік до 2 років – 984 справ та матеріалів, або 15 % від загального залишку нерозглянутих справ та матеріалів;
- понад 2 роки – 623 справ та матеріалів, або 9,5 % від загального залишку нерозглянутих справ та матеріалів.

Порівняльна таблиця за причинами відкладення розгляду справ та матеріалів кримінального провадження

Причина відкладення	1 півріччі 2017 року	% від загальної кількості нерозглянутих справ	1 півріччі 2018 року	% від загальної кількості нерозглянутих справ
Нездійснення доставки до суду обвинуваченого, який тримається під вартою	602	12,1 %	532	8,1%
Неприбуття обвинуваченого	2671	53,6 %	2980	45,4
Хвороба обвинуваченого	78	1,6 %	59	0,9 %
Неприбуття прокурора	80	1,6 %	109	1,7 %
Неприбуття захисника	672	13,5%	706	10,8%

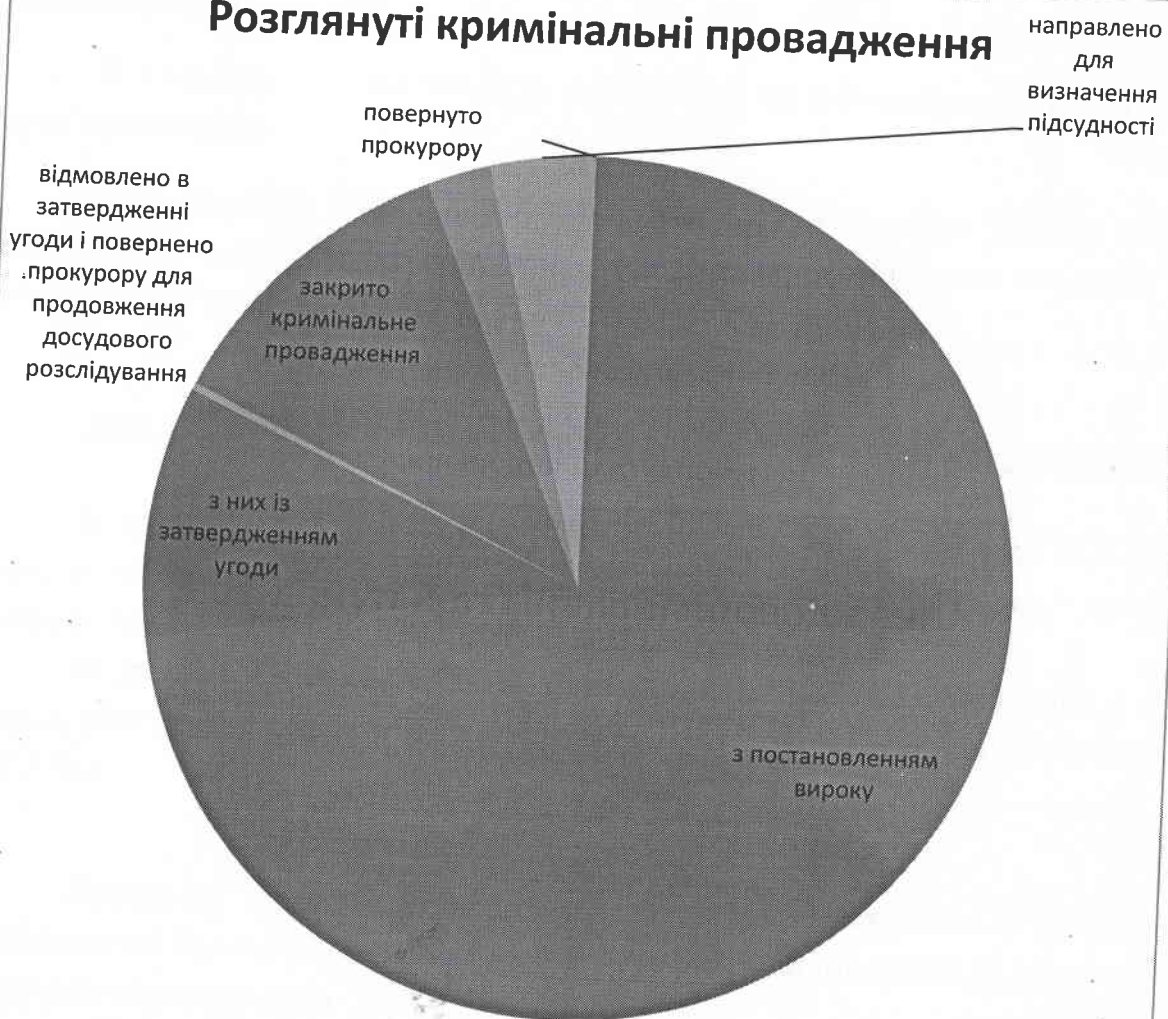

Неприбуття потерпілих свідків,	1 828	36,7%	2 092	31,9 %
Неприбуття інших учасників кримінального провадження	192	3,9	117	1,8

Усього розглянуто судових справ і матеріалів за 1 півріччя 2018 року 3865, у тому числі:

- з постановленням вироку 3070 справ і матеріалів, або 79,2 %;
- з них із затвердженням угоди – 407 справ і матеріалів, або 10,2 %;
- відмовлено в затвердженні угоди і повернуто прокурору для продовження досудового розслідування – 10 справ і матеріалів, або 0,3 %;
- закрито кримінальних проваджень – 486 справ і матеріалів, або 12,4 %;
- повернуто прокурору - 103 справ і матеріалів, або 2,6 %;
- направлено для визначення підсудності – 170 справ і матеріалів, або 4,3 %.

Розглянуті кримінальні провадження

Кількість справ у яких судом обрано запобіжний захід тримання під вартою становила 26, або 0,7 % від кількості справ, що були розглянуті протягом звітного періоду.

Звільнено з-під варти за результатами судового розгляду кримінальних справ та справ кримінального провадження 42 осіб. Цей показник зменшився в порівнянні з 1 півріччям 2017 року на 23 особи.

Взято під варту 66 осіб, що 16 осіб менше ніж у 1 півріччі 2017 року (було взято під варту 82 особи).

Особи, які були звільнені судом під заставу відсутні, як і протягом аналогічного звітного періоду за 2017 рік.

Всі кримінальні провадження протягом 1 півріччя 2018 року були розглянуті із фіксуванням судового процесу технічними засобами.

Судове провадження у режимі відеоконференції здійснювалося по 324 провадженням.

В звітному періоді не було розглянуто кримінальних проваджень за участю суду присяжних.

За 1 півріччя 2018 року було винесено 216 судових рішень щодо розгляду питань про виправлення описок і очевидних арифметичних помилок у судовому рішенні; роз'яснення судового рішення.

Розгляд судами справ у порядку адміністративного судочинства

В провадженні судів міста Харкова та Харківської області за 1 півріччя 2018 року перебувало 2801 позовна заява, заява, подання, клопотання – що на 740 справ менше ніж у 1 півріччі 2017 року (3 541).

Із загальної кількості адміністративних справ, що перебували у провадженні судів, розглянуто справ і матеріалів 1879 (або 67,1 %), з яких задоволено 1081 (або 57,5 %).

Протягом 1 кварталу 2018 року суб'єктами звернення в адміністративному судочинстві були 2 670 фізичних осіб та 131 юридична особа (в тому числі суб'єкти владних повноважень - 3).

Судове провадження у режимі відеоконференції здійснювалося по 5 провадженням.

На кінець звітної періоду залишилося нерозглянутими 922 адміністративних справ, або 32,9 % від усіх справ, що знаходилися в провадженні судів протягом звітної періоду.

Із загальної кількості справ, розгляд яких відкладено та не закінчено провадження на кінець звітної періоду:

- понад 6 місяців до 1 року не розглянуто 90 справ, або 9,8 % від загального залишку нерозглянутих справ та матеріалів;
- понад 1 рік до 2 років не розглянуто 17 справ, або 1,8 % від загального залишку нерозглянутих справ та матеріалів;
- понад 2 роки – 5 справ, або 0,5 % від загального залишку нерозглянутих справ та матеріалів;

Розгляд справ про адміністративні правопорушення

Протягом 1 півріччя 2018 року з урахуванням залишку на початок звітної періоду в провадженні місцевих судів міста Харкова та Харківської області перебувало 25754 справи, що майже не відрізняється від показників 1 півріччя 2017 року (25751 справа).

Протягом звітної періоду всього було розглянуто 22206 справ, що на 461 справу менше, ніж за 1 півріччя 2017 року.

Залишок нерозглянутих справ про адміністративні правопорушення на кінець звітного періоду становив 3548, що більше від показників 1 півріччя 2017 року на 464 справу (3084 справи).

Розгляд судами справ у порядку цивільного судочинства

Протягом 1 півріччя 2018 року в місцевих загальних судах міста Харкова та Харківської області знаходилось (враховуючи залишки минулого року) 53706 позовних заяв, скарг, заяв, подань, клопотань в порядку цивільного судочинства, що на 5581 справу та матеріали більше ніж за відповідний показник 2017 року (48125 справ та матеріалів).

Структура цивільних справ і матеріалів, що перебували на розгляді в місцевих загальних судах у 1 півріччі 2018 року має наступний вигляд:

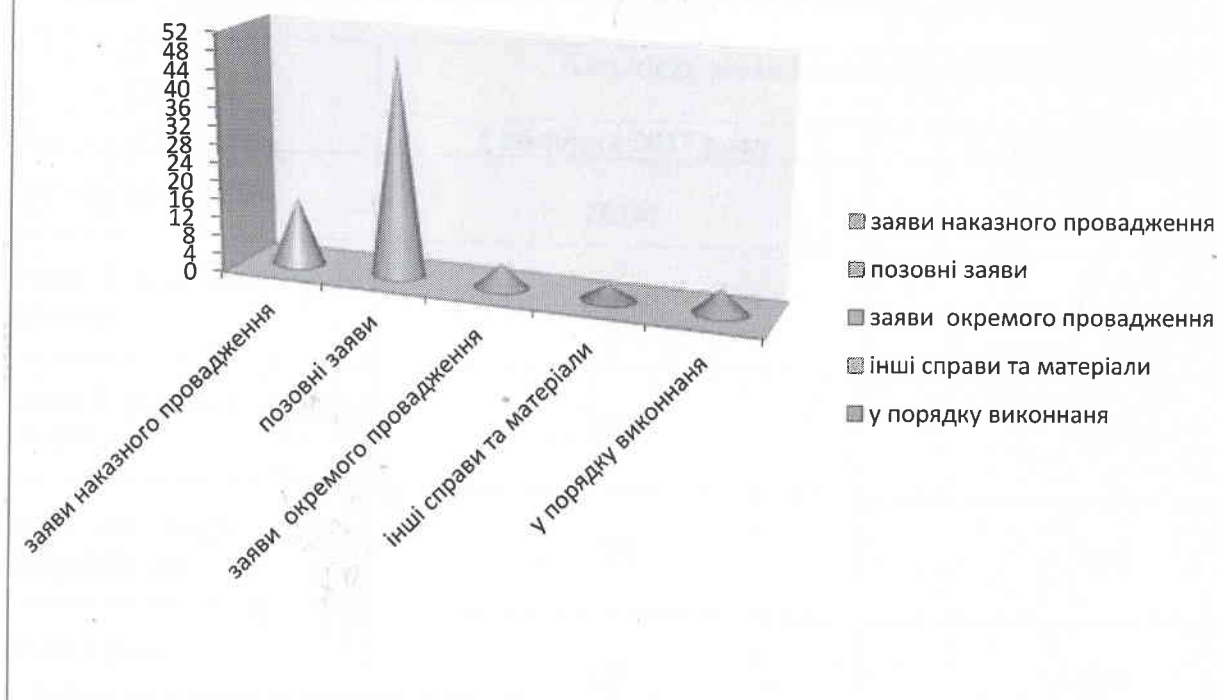
- **заяви про видачу/скасування судового наказу** – 7570, або 14,9 % від загальної кількості справ та матеріалів, які перебували в провадженні судів в звітному періоді 2018 року;
- **позовні заяви** – 25928, або 48,3 %;
- **заяви окремого провадження** – 2857, або 5,3 %;
- **клопотання, заяви, подання у порядку виконання судових рішень** – 2832, або 5,3 %;
- **інші справи та заяви** – 1856, або 3,5 % .

До інших справ та заяв віднесено:

- заяви про перегляд заочного рішення;
- заяви про забезпечення доказів, позову до подання позовної заяви;
- заяви про перегляд рішень, ухвал суду чи судових наказів у зв'язку з нововиявленими обставинами;
- заяви про відновлення втраченого судового провадження;
- скарги на дії або бездіяльність виконавчої служби;
- доручення судів України/іноземних судів;
- заяви про скасування рішення третейського суду, про видачу виконавчого листа про примусове виконання рішення третейського суду;
- клопотання про визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню / що не підлягає примусовому виконанню.

Структура

На кінець звітної періоду залишилося нерозглянутими 21136 цивільних справ, або 39,4 % від усіх справ, що знаходилися в провадженні судів протягом звітної періоду.

Протягом 1 півріччя 2018 року в провадженні місцевих загальних судів міста Харкова та Харківської області перебувало 2857 справ окремого провадження, з яких розглянуто – 2680, або 93,8 % від загальної кількості справ, які перебували в провадженні судів (в 1 півріччі 2017 року в провадженні судів перебувало 2616 справ).

Залишились нерозглянутими на кінець звітної періоду 6273 цивільні справи позовного провадження (або 24,2 % від загальної кількості справ, що перебували в провадженні судів), 177 (або 6,2 %) справ окремого провадження та 2037 (або 26,9 %) заяв наказного провадження, що перебували в провадженні місцевих судів міста Харкова та Харківської області протягом 1 півріччя 2018 року.

Із загальної кількості справ, розгляд яких відкладено та не закінчено провадження на кінець звітної періоду:

- понад 6 місяців до 1 року не розглянуто 1205 справ, або 5,7 % від загального залишку нерозглянутих справ та матеріалів;
- понад 1 рік до 2 років не розглянуто 769 справ, або 3,6 % від загального залишку нерозглянутих справ та матеріалів;

- понад 2 роки – 271 справа, або 1,3 % від загального залишку нерозглянутих справ та матеріалів.

Порівняльна таблиця загальної тривалості розгляду справ

Строки	Кількість закінчених провадженням справ	
	1 півріччя 2017 року	1 півріччя 2018 року
До 3 міс. включно	75397	82470
Понад 3 міс. до 1 року включно	9927	11333
Понад 1 рік до 2-х років включно	1304	1268
Понад 2-х років до 3-х років включно	222	290
Понад 3 роки	111	137

Порівняльна таблиця результативних показників розгляду справ

Найменування показника		1 півріччя 2017 року	1 півріччя 2018 року
Відсоток справ та матеріалів, загальний термін проходження яких триває один рік		16,91 %	16,7 %
у тому числі	кримінального судочинства	24,39 %	25,8 %
	адміністративного судочинства	12,77 %	14,2 %
	цивільного судочинства	16,78 %	15,4 %
	про адміністративні правопорушення	0,78 %	0,7 %
Відсоток розгляду справ		93,99 %	91,4 %
Середня кількість розглянутих справ на одного суддю		437	421
Середня кількість справ та матеріалів, що перебували на розгляді в звітній період в розрахунку на одного суддю		574	575
Середня тривалість розгляду справ (днів)		47	47
кримінального судочинства		41	24
адміністративного судочинства		53	66

цивільного судочинства	70	84
про адміністративні правопорушення	19	18

Проаналізувавши роботу місцевих загальних судів міста Харкова та Харківської області можна зробити такі висновки, що незважаючи на складність в роботі та значне фактичне навантаження, суди в цілому забезпечили правильне і своєчасне вирішення переважної більшості судових справ, що було досягнуто у результаті сумлінної роботи суддів та працівників апарату суду.

Отже, можна стверджувати, що місцевими загальними судами міста Харкова та Харківської області забезпечено належне здійснення судочинства у кримінальних, цивільних, адміністративних справах та провадженнях та справах про адміністративні правопорушення.

Начальник відділу організаційного забезпечення діяльності судів та судової статистики

Н. К. Меренцева